

ת"פ 20840/04/15 - מדינת ישראל נגד ס' א' כ' (עציר) - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע

18 בפברואר 2016

ת"פ 20840-04-15 מדינת ישראל נ' א' כ' (עציר)

לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה

מדינת ישראל

המאשימה

ע"י בא-כוחה עו"ד רומן זילברמן

נגד

ס' א' כ' (עציר) - בעצמו

הנאשם

ע"י בא-כוחו עו"ד שחדה אבו מדיע'ם

נוכח:

מתורגמן ביהמ"ש לשפה הערבית - מר חוסיין אלעביד

[פרוטוקול הושמט]

גזר-דין

הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירה של תקיפת בת-זוג, שתי עבירות של תקיפה סתם, שתי עבירות של איומים והכשלת שוטר. במסגרת הכרעת-הדין זוכה הנאשם מעבירה של היזק לרכוש במזיד.

על-פי האמור באישום הראשון, ביום 6.4.45 בשעות הבוקר הגיע הנאשם אל ביתה של המתלוננת ביישוב ***** ושבר במזיד את דלת הבית. לאחר מכן, פגש את המתלוננת סמוך לביתה ואיים עליה ועל בתה ס' בכך שאמר "שאם ס' תלך לעיר ***** הוא ירצח אותה (את ס')". בהמשך אמר למתלוננת לעזוב את הבית וכאשר עשתה כן איים עליה שאם היא תיכנס לבית הוא יהרוג אותה. בנוסף, תקף הנאשם את המתלוננת בכך שהחל להשליך לעברה אבנים אשר פגעו בגבה. ביום 9.4.15, בסמוך לשעה 18:38 כאשר הגיעו השוטרים לאתר את הנאשם החל הנאשם להימלט מהשוטרים והתחבא מתחת לאסכורית (להלן: "אירוע אפריל").

על-פי האמור באישום השני, ביום 6.2.15, בשעות הבוקר תקף הנאשם את בתו ס' בכך שהכה אותה על ראשה וחנק אותה. הנאשם עשה זאת לאחר שחשב שבתו מקיימת יחסי מין עם גברים נוכח מציאת תחבושות היגייניות בתיקה. בסמוך לכך בשעות הלילה הגיע הנאשם לחדרה של ס' עם פנס והציץ לחדרה וכאשר הבחינה בו ס' ושאלה לרצונו איים עליה כי יחתוך לה את גרונו (להלן: "אירוע פברואר"). זאת ועוד, במועדים נוספים שאינם ידועים תקף הנאשם שלא כדין את המתלוננת בכך שנהג להכותה. כתוצאה מכך ניסתה ס' לשלוח יד בנפשה על-ידי בליעת כדורים.

עמוד 1

טיעוני הצדדים

בא-כוחה המאשימה בטיעוניו הכתובים לעונש הפנה לערכים המוגנים בהם פגע הנאשם, בכללם כבודן של המתלוננות, שלמות גופן ובטחונן האישי. עוד הפנה לכך שמדובר באלימות נמשכת אשר יש בה כדי לפגוע בתא המשפחתי. בגין כל אלה עתר לקבוע באישום הראשון מתחם עונש הולם הנע בין 8 ל-18 חודשים מאסר בפועל, ואילו באישום השני מתחם הנע בין 14 לבין 24 חודשים מאסר בפועל. בגדרי המתחם ביקש לתת משקל נכבד לעברו הפלילי הכולל הרשעות בתחום האלימות, לרבות הרשעה בגין תקיפתה של אשתו בגינה תלוי ועומד נגדו מאסר מותנה בר-הפעלה. אליבא המאשימה אין לדבר על הליכי שיקום בגינם יש לחרוג מטה ממתחם העונש ההולם. הנאשם בחר לנהל את הגנתו וזו זכותו, אולם אין הוא זכאי לאותה הקלה עונשית לה זכאים כאלה שלקחו אחריות על מעשיהם. המתלוננות חוששות מפני הנאשם ועל-כן יש לקחת בחשבון גם שיקולי מניעה והרתעה.

בא-כוח הנאשם מנגד ביקש להקל עימו. לדבריו, מדובר בנאשם שאינו צעיר, שעברו הפלילי אינו מכביד. המדובר במתלוננות אשר לא הקלו בהתנהלותן על קיומה של מערכת יחסים תקינה. מדובר במתלוננות בעלות אינטרס להוציא את הנאשם מביתו. אין המדובר בעבירות במדרג הגבוה בכגון דא, ולא נגרמו כל חבלות למתלוננות. הענישה לעולם אינדיווידואלית ואין לנסות ולמגר את תופעת האלימות במשפחה על גבו של הנאשם שהינו אדם דל. עוד ביקש להתחשב ברקע התרבותי ממנו בא הנאשם, אשר גם אם אין בו כדי להצדיק נקיטת אלימות יש בו ללמד שהנאשם, מנקודת ראותו, סבור שיש במעשיו לפעול לטובת בתו המתלוננת. בנוגע למאסרים המותנים הרי שלנוכח משכם, והיותם מאותו גזר-דין נכון וראוי שאלו יופעלו בחופף אחד לשני, ובחופף לכל עונש אחר שיושת על הנאשם.

דין והכרעה

כאשר אין המדובר בעבירה יחידה, שומה על בית המשפט לקבוע האם עסקין ב"אירוע" אחד או במספר "אירועים" נפרדים (ראה סעיף 40יג לחוק העונשין).

על פי מבחן "הקשר ההדוק", אשר נקבע ע"י כב' השופטת ד' ברק-ארז (בדעת רוב) בעניין ג'אבר, כדי להכריע בסוגיה על בית המשפט להשתמש ב"ניסיון החיים", כך שעבירות שיש ביניהן קשר הדוק ייחשבו לאירוע אחד. עוד נקבע שם, כי ברגיל קשר כזה בין עבירות ימצא כאשר תהיה ביניהן סמיכות זמנים או כאשר הן תהיינה חלק מאותה תכנית עבריינית אף כאשר הן בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה. כך גם צויין, כי מבחן "הקשר ההדוק" איננו מבחן קשיח ועתיד להתפתח ממקרה למקרה (עוד בעניין מבחן "הקשר ההדוק" אשר אומץ בעניין אחמד בני ג'אבר, ראו ע"פ 2519/14 **ענאד אבו קיעאן נגד מדינת ישראל**; ע"פ 4316/13 **מדינת ישראל נגד רמי חג'אמה ואח'**; ורע"פ 4760/14 **אדוארד קיסלמן ואח' נגד מדינת ישראל**, (פורסמו במאגרים המשפטיים)).

יישום מבחן זה לתיק שבפניי, מביא את בית המשפט לקבוע מתחם אחד עבור מכלול מעשיו של הנאשם. מסקנה זו מבוססת בין היתר נוכח כך שבשני המקרים התנהלותו של הנאשם, חרף השונות בקרבנות, נעשתה עקב התנהלותה של בתו ס' שהינה לצנינים בעיניו. כך ר' באישום הראשון האיומים המושמעים באוזניה של נ' מופנים כלפי ס' על רקע רצונה של זו האחרונה לנסוע לעיר ******, ואילו באישום השני המעשים בוצעו על רקע חשדו של הנאשם שס' מקיימת יחסי מין עם גברים. המדובר במעשים שבוצעו בביתו של הנאשם ובקרבתו. המדובר במעשים שבוצעו כחלק ממכלול מערכת היחסים הקלוקלת בין הנאשם לבין גרושתו ובתו. כך מנגד אין לדבר על מעשה אלימות אחד הבולט בחומרתו על-פני

רעהו, באופן שעל-פי מבחני ההיגיון והשכל הישר מצדיק קביעתו של מתחם נפרד.

ודוק, במובנים מסוימים הקביעה בדבר מתחם אחד או מספר מתחמים משמעותה בפועל לא אחת אינה כה גדולה, וזאת בשים לב לדברי בית המשפט העליון בע"פ 2519/14 ענאד אבו קיעאן נ' מדינת ישראלשם נקבע כי:

"מקום שאירוע אחד כולל מספר 'מעשים' תקרת מתחם הענישה הפוטנציאלית, תקבע לפי הצטברות עונשי המקסימום בכל אחד מהמעשים, ודוק: הצטברות עונשי המקסימום בכל אחד מהמעשים, מהווה את תקרת המתחם האפשרית אך אין משמעות הדבר, כי תקרה זו, תהווה בהכרח... את הרף העליון במתחם הענישה, שעליו להיקבע בנתון לנסיבות העניין הקונקרטיות".

לגופם של דברים, בעבירה של תקיפת בת-זוג ותקיפה סתם פגע הנאשם בערכים מוגנים של כבוד האדם, שלמות התא המשפחתי וזכותן של המתלוננות לחיים בביטחון תוך הגנה על בריאותן ושלוות נפשן.

בעבירת האיומים פגע הנאשם בערכים החברתיים של שלווה נפשה, בטחונה וחירות פעולתה של המתלוננת. עבירת האיומים נועדה לערער את תחושת ביטחון, וזאת תוך ציפייה כי המאויים ישנה החלטתו או דרך פעולתו. בכך יש כדי לפגוע באוטונומיית הבחירה החופשית.

לא אחת עמד בית המשפט העליון על חומרתם הרבה של עבירות האלימות במשפחה, ועל הצורך להוקיע רעה חולה זו מחברתנו. כך למשל פסקה כב' השופטת א' פרוקצ'יה בע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל, (פורסם בנבו) (11.10.2007):

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג; באלימות במשפחה, נגישותם של קרבנות העבירה למערכת המשטרתית או למערכות הסיוע האחרות היא ענין מרכזי וקשה, הטעון רגשות חזקים, פחדים ואימה. הבושה, והרצון לשמור על שלמות המשפחה הופך לא אחת את התלונה על אלימות במשפחה למהלך קשה וטעון. לא אחת, קיימת תלות כלכלית ורגשית של בן הזוג המוכה בבן הזוג המכה, ותלות זו גם היא מקשה על חשיפת הפגיעה. גורמים אלה ואחרים בשילובם, משווים מימד מחמיר לעבירות אלימות במשפחה. נפוצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבנות האלימות שהם על פי רוב חסרי ישע, תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה".

בע"פ 669/12 יוסף עמיאל נ' מדינת ישראל, (פורסם בנבו) (19.04.2012) ציין כב' השופט י' עמית כי:

"קשה להלום כי בישראל של המאה העשרים ואחת, עדיין רווחת התופעה של אלימות במשפחה,

ובמיוחד אלימות נגד בת זוג, משל הייתה רכוש וקניינו של הבעל. כל זאת, תוך ניצול פערי כוחות פיזיים, לעתים תוך ניצול תלות כלכלית ורגשית של בת הזוג, ותוך ניצול העובדה שהדברים מתרחשים בין כתלי הבית כשהם סמויים מן העין. התופעה מעוררת שאט נפש וסלידה, והענישה בעבירות אלה צריכה לשקף את המימד המחמיר של עבירות אלימות במשפחה, תוך הכרה בעוול ובנזק הנפשי או הפיזי שנגרם לבת הזוג ובפגיעה בכבודה".

בדומה לעבירות רבות בקודקס הפלילי, ניתן למצוא משרעת רחבה ביותר של עונשים הנגזרים על נאשמים בביצוע עבירות אלימות במשפחה החל מעונשים צופים פני עתיד וכלה בעונשים המגיעים לכדי שנה וחצי ואף שנתיים. לצד האמור לעיל, בבחינת "השדרה המרכזית" של הפסיקה הנוהגת עולה כי מדיניות הענישה הנהוגה במקרים בהם הנאשמים הורשעו בביצוע מעשים דומים לאלו שביצע הנאשם, נעה בין מספר חודשי מאסר בפועל לבין מאסר בפועל לתקופה של עד שנת מאסר. על דרך הכלל, בתי המשפט נותנים דעתם לשאלה האם נעשה שימוש בנשק חם או קר, האם התקיפה בוצעה בצוותא חדא, תדירות מעשה התקיפה, עוצמתה, תוצאות התקיפה, גילאי הקורבנות, וכן יתר נסיבות ביצוע העבירה. ביחס לכך ראה, בין היתר: ברע"פ 8323/12 **שוקרון נ' מדינת ישראל** ברע"פ 6821/08 **מסרי נ' מדינת ישראל** (18.8.08), בת"פ (מחוזי ב"ש) 37624-01-13 **מ"י נ' ד מ**, (28/10/2014); בת"פ (ראשל"צ) 26002-02-13 **מ"י נ' פלוני** (5.6.14).

בבחינת מידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים ולחומרה, תילקח בחשבון העובדה כי אין מדובר באלימות חד-פעמית אלא כזו המופנית באישום השני כלפי בתו של הנאשם, ואילו באישום הראשון כלפי בת-זוגו. המדובר באלימות שגם אם אינה נמצאת במדרג הגבוה בוודאי שאינה נמצאת במדרג הנמוך. באישום השני מדובר בהכאתה של המתלוננת על-ידי חניקתה, ואילו באישום הראשון המדובר בהשלכת אבנים לעברה של נ'. בכל אחד מהמקרים נלוו למעשיו של הנאשם אמירות מאיימות. המדובר באיומים מילוליים קשים, בכללם אמירה לפיה ירצח את ס', ובמקרה האחר שיחתוך לה את הגרון. גם אם בפועל לא נגרמו חבלות למתלוננות הרי שבבחינת פוטנציאל הנזק השלכת אבן לעברו של אדם יכול ותביא לתוצאות קשות, ואף קשות ביותר.

הנאשם על-פי חומר הראיות מבצע את המפורט בכתב האישום נוכח כך שס' אינה נוהגת על-פי קוד ההתנהגות המצופה ממנה. בא-כוח הנאשם אף ביקש לראות בכך כנסיבה לקולא, שכן מנקודת ראותו הסובייקטיבית, הנאשם מבקש להגן על ס'. טיעון זה אין בידי בית המשפט לקבל כלל ועיקר. כבר נקבע כי אלימות, לא כל שכן אלימות קשה, על רקע תרבותי ומגזרי, פסולה מכול וכול.

בעניין זה אפנה לע"פ 6313/11 **פלוני נגד מדינת ישראל**, (01/12/2013) שם כב' השופט ג'ובראן דוחה את טענת ההגנה לפיה יש להקל בעונשו של המערער נוכח העובדה שעלה מארץ אחרת בה קיימות נורמות תרבותיות אשר מקלות בעבירות בהן הורשע הנאשם:

"...כבר נקבע בבית משפט זה לא אחת כי אין לתת ביטוי במשפט הפלילי לטענה כי מעשה אלימות קשה נעשה על רקע תרבותי זה או אחר (ראו: ע"פ 10358/08 **אזברגה נ' מדינת ישראל, פסקה 8 לחוות דעתי (16.3.2010) (להלן: עניין **אזברגה**)). בעניין **אזברגה** דנתי בשאלות שמעלה "ההגנה התרבותית" בחברה רב-תרבותית וליברלית, בהקשר של "נקמת דם" ורצח "על רקע כבוד המשפחה". גם אם מעשיו של המערער שונים, הדברים שכתבתי שם יפים גם לענייננו".**

יתירה מכך, מחומר הראיות אליו נחשף בית המשפט אין המדובר במי שלצד אחיזה בעמדות שמרניות נוקשות דואג לכל מחסורן של המתלוננות ומתפקד כבן-זוג ואב לכל דבר ועניין. הלכה למעשה, אין מחלוקת שהנאשם כלל לא מעורה בחייהן, ואין בידו לסייע לא ברמה החומרית ולא ברמה הנפשית.

מעשיו של הנאשם מגלמים בתוכם במובהק רכיב של השפלה ופגיעה בכבודן של המתלוננות. מעשים אלו נתנו את אותותיהם בשתי המתלוננות, בפרט הדברים אמורים לכך ששתיהן ביקשו לפגוע בנפשו ונטלו כדורים בכמות גדולה, דבר שהצריך טיפול רפואי.

מנגד ולקולא, תילקח בחשבון העובדה כי בפועל לא נגרמה לאף לא אחת מהמתלוננות חבלה. ככל שהדבר נוגע לעבירה של הפרעה לשוטר, זו מצויה במדרג הנמוך ומתמצית בהימלטותו של הנאשם ללא נקיטת אלימות, התנגדות למעצר או ביצועם של מעשים שיכול ויביאו לפגיעה בחקירה.

מכל המקובץ לעיל, הנני לקבוע כי מתחם העונש ההולם בגין מכלול מעשיו של הנאשם נע בין 10 ל-30 חודשים מאסר בפועל.

בקביעות עונשו של הנאשם בגדרי המתחם ולחומרה תילקח בחשבון העובדה כי ככלל אין זו הסתבכותו הראשונה בפלילים, ובפרט בעבירות שעניינן אלימות במשפחה. לנאשם חמש הרשעות קודמות. הרשעה מס' 3 משנת 2003 עניינה תקיפת קטין על-ידי אחראי הגורמת חבלה של ממש. במסגרת תיק זה נגזרה על הנאשם שנת מאסר בפועל לצד עונש צופה פני עתיד. בשנת 2006 הורשע הנאשם בגין שתי עבירות של איומים והיזק לרכוש במזיד, ואילו בשנת 2014 במסגרת ת"פ 14-14460-01 הורשע הנאשם בעבירה של תקיפה סתם, איומים והפרת הוראה חוקית. יצוין כי בתיק זה מדובר היה בין היתר באיומים כלפי המתלוננת בתיק זה, נ' א' כ', ותקיפתה של ס' באמצעות ידיו. בגין תיק זה תלויים ועומדים נגד הנאשם שני מאסרים מותנים בני שישה ו-12 חודשים, שהינם ברי-הפעלה. הנאשם מבצע את המיוחס לו חודשים בודדים לאחר שהשתחרר ממאסרו בגין תיק זה.

נמצא כי הנאשם חוטא פעם אחר פעם בעבירות כלפי בת-זוגו וילדיו, וגם עונשי מאסר שחלקם ממושכים לא היה בהם כדי להרתיעו, לרבות מאסרים מותנים ממושכים. יש בכל אלה כדי לתת משקל לשיקולי הרתעת היחיד.

בתיק זה לא התבקש תסקיר, ומשכך לא נפרשה כל התמונה הנוגעת לנסיבות חייו של הנאשם, המסוכנות הנשקפת ממנו ואפשרות שילובו בהליך טיפולי. בין כך ובין כך, ברי כי אין לדבר על הליך שיקומי אשר יצדיק חריגה מטה ממתחם העונש ההולם אותו קבעתי.

הנאשם ניהל הוכחות ולא נטל אחריות על מעשיו. אין בכך כדי להחמיר עימו, יחד עם זאת ברי כי זה אינו זכאי לאותה הנחה משמעותית לה זכאים כאלה שהודו, חסכו זמן שיפוטי יקר וכן חסכו את העדתן של המתלוננות.

הפעלת המאסרים המותנים:

אין מחלוקת כי המאסרים המותנים שניתנו במסגרת ת"פ 54876-03-12 בני 5 ו-10 חודשים, חלים בעניינו. הואיל והמדובר בשני מאסרים אשר ניתנו במסגרת אותו גזר דין הרי שלכאורה עולה הבעייתיות עליה עמד בית המשפט העליון המשפט בע"פ 4517/04 **אחמד מסרואה נ' מדינת ישראל** (10.3.05) וכן ברע"פ 4935/12 **מוחמד עמאר נ' מדינת ישראל** (13.1.13).

בסיטואציה זו קבע כב' השופט א' לוי "כלל אצבע" לפיו: "**צבירתם של עונשים מספר, תתאים בעיקר לסיטואציה שבה אין כל זיקה בין כמה עבירות או כאשר חומרתן המופלגת של העבירות מחייבת כי העונשים ירצו במצטבר. ולמקום שבו יש לראות בכמה עבירות כמשתייכות למסכת עבריינית אחת, כי אז הכלל הוא כי העונשים בגינן יחפפו זה את זה.**"

בהתאם לכלל ובשים לב לכך שקיימת זיקה בין העבירות אשר בוצעו מצאתי לחפוף את המאסר המותנה הקצר במאסר הארוך. בשים לב לעונש שאשית על הנאשם בגין תיק זה בהצטרף ולאורכו של המאסר המותנה העונש צופה פני העתיד יופעל באופן שחלקו יהיה בחופף וחלקו יהיה במצטבר.

סוף דבר

מכל המקובץ לעיל הנני לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 16 חודשים מאסר בפועל שיימנו מיום מעצרו, 9.4.15;

ב. מורה על הפעלת המאסרים המותנים בני 12 החודשים וששת החודשים מת"פ 14460-01-14 בחופף אחד לשני, ובאופן שלאחר חפיפתם שבעה חודשים מהם יהיו במצטבר לעונש המאסר האמור בסעיף א' לעיל, והיתרה בחופף. בסך-הכול יהיה על הנאשם לרצות 23 חודשים מאסר בפועל שיימנו מיום מעצרו, 9.4.15;

ג. ארבעה חודשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירות אלימות מסוג עוון או עבירה של הפרעה לשוטר;

ד. שמונה חודשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן והודע היום, ט' באדר א' התשע"ו, 18/2/2016, במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה, שופט